

Pajūrio naujienos

2024 03 15 Per

„Žavėjo, kad pap...
iš kaimo kilęs žm...
tapo neįtikėtino...
stiprybės ir beginklio...
pasipriešinimo įsikūnij...
– apie legendinę Lietuv...
asmenybę iš mūsų kraš...
Jadvygą Bieliauskiene...
bibliotekininkė Rita Vai...

• ŠIANDIEN
„PAJŪRIO NAUJIEŅOSE“

Priedas
9–12 p.

Mūsų
žmonės

Meras Antanas Kalnius:
„Gamyklos Darbėnuose
neleisime statyti“ – 3 p.

Istorinis „Kretingos“ žygis
atkrinamosiose NKL
rungtynėse – 13 p.

Pavasari žiemos sodas prisikvietė dviem mėnesiais anksčiau

► Kretingos muziejaus Gamtos skyriaus vedėja Jurgita Tertelienė ne tik pristatė pavasariu žydintį žiemos sodą-oranžeriją, bet ir pakvietė kretingiškius, miesto svečius į nemokamas ekskursijas.

Darius Šypalio nuotr. 2 p.

Pavasari Žiemos sodas prisikvietė dviem mėnesiais anksčiau

► Žiemos sodo-oranžerijos augalai po pernai užbaigtos rekonstrukcijos buvo atnaujinti jau du kartus.

Audronė PUIŠIENĖ

► Kretingos muziejaus Gamtos skyriaus vedėja Jurgita Tertelienė neabejojo – į Žiemos sodą-oranžeriją šiemet pavasaris atėjo dviem mėnesiais anksčiau. Ir, kai už oranžerijos langų dar – šalta ir nejauku, čia, Žiemos sode, pavasaris švyti visomis įmanomomis spalvomis. „Žinoma, mes tą pavasarį prišaukėme dirbtinai. Bet, kai matai žmonių emocijas ir norą pasigėrėti augalų žiedais, šiluma ir žaluma, supranti, kad įdėtosi pastangos pasiteisino“, – teigė ji.

Prisišaukę pavasarį muziejiniškai sugalvojo Kretingos muziejaus lankytojų, kurie domisi oranžerija, Žiemos sodo istorija, jame žydinčiais augalais, padovanoti ir nemokamų ekskursijų. „Praėjusį savaitgalį dviejose mūsų ekskursijose tikslingai dalyvavo per 60 žmonių“, – patikino šias ekskursijas vedanti J. Tertelienė, tokios ekskursijos lankytojų laukia ir rytoj 11 val., dar kitą šeštadienį – 11 ir 14 val. „Tereikia nusipirkti bilietą į muziejų“, – paaiškino Gamtos skyriaus vedėja.

Turės išliekamąją vertę

J. Tertelienė neslėpė, kad pavasariniai svogūniniai ir daugiamečiai žydintys augalai Kretingos muziejui kainavo beveik 1,5 tūkst. Eur.

Mintis paankstinti Žiemos sodo žydėjimą kilo Kretingos muziejaus direktoriui Romandui Žiubriui, ir šis pavasaris, stebint, kaip prigijo augalai, kiek laiko jie žydėjo, ar tokia akcija pritraukė daugiau lankytojų, bus tarsi eksperimentas, ar kitais metais bus verta tai pakartoti.

„Išgauti ilgalaikį žydėjimą mums buvo nemenkas iššūkis, nes mes nežinojome, kaip „elgsis“ svogūninės gėlės, tarkim, narcizai, krokai, žydės, hiacintai. Jau dabar matyti,

kad geriausiai išsilaikė ir ilgiausiai žydės hiacintai, į kuriuos, prisipažinsiu, iš pradžių žiūrėjome gana skeptiškai. Jie gi žydi puikiausiai, o nužydėjus pagrindiniam žiedui, augalas leidžia naujus, taip pratęsdamas žydėjimą. Ilgai žydės ir žydės – baltos, žydros. Deja, jau teko keisti narcizus, trumpai telaike krokai, Žiemos sodui nelabai tinka ir margutės“, – aprododama pasodintas gėles kalbėjo J. Tertelienė.

Svogūninės gėlės į Žiemos sodą atkeliavo jau sukrovusios žiedus arba pradėjusios žydėti. Jos atsargiai buvo perkeltos į gruntą ir sėkmingai prigijo.

Pašnekovės teigimu, nė vienas pasodintų gėlių svogūnelis nepapuls: joms nužydėjus ir nugeltus lapams, svogūneliai bus išrauti, dėžėse palikti bręsti ir, atėjus laikui, perkelti į Kretingos dvaro parko gėlynus, kuriuose muziejaus, parko lankytojų svogūninių gėlių grožis turėtų džiuginti kitą pavasarį.

Su mintimi turtinti Žiemos sodo augalų kolekciją buvo nupirkta ir daugiamečių augalų: po 2–3 mėnesius žydinčių svyrančių ir paprastųjų cimbidžių, kurie, nužydėję ir vasarą pailsėję lauke, žiedais oranžerijos lankytojus vėl džiugins gruodį–sausį, taip pat – echmėjų, guzmanijų, kurios, kaip ir bananas, žydi kartą gyvenime, bet nužydėjusios palieka „vaikučių“, kurie pražysta po tam tikro laiko. Įdomiai tarp kalnarūčių – tam tikros rūšies paparčių – atrodo žydinčių fryzijų kolekcija, stebina iš Filipinų kilusi medinilė, kuri savo tėvynėje išsišakoja iki 3 metrų, o žiedai siekia 40 cm skersmenį. „Stebėsime, iki kiek šis augalas suvešės mūsų sode“, – pasvarstė Gamtos skyriaus vedėja, pasidžiaugusi ir spalvų gamą papildžiusiomis ne per seniausiai pražydusiomis bugenvilija, žydraja pūkūne. Dar tebežydi klivijos, naujai nupirkti zuikiakrūmiai, ryškių spalvų kalijos, raudonžiedžiai

anturijai, įvairiaspalvės raktažolės, vėzdūnės, azalijos. Nors ir nėra labai išvaizdi, žiedus krauna alokazija – ja sodo lankytojai dažniausiai pasidžiaugia kaip retesniu augalu.

Kas šiomis ir artimiausiomis dienomis lankysis Žiemos sode, tegul nenustemba dėl tvyrančio kvapnaus aromato, kurį skleidžia ne tik svaiginančiai kvepiantys hiacintai, bet ir baltais smulkiais žiedais žydintis jazminaitis – prie jo tikrai malonu prieiti.

Atnaujino jau antrąkart

Po praėjusiais metais užbaigtos ir 1,3 mln. Eur kainavusios Žiemos sodo rekonstrukcijos, Žiemos sodo augalija pavasariniais ir naujais daugiamečiais augalais buvo atnaujinta antrąkart. „Kadangi per rekonstrukciją kai kurie augalai senbuviai nukentėjo labai rimtai, teko pamąstyti, kuo juos pakeisti arba kaip juos atnaujinti. Kadangi turėjome probleminių plotų – ten, kur augalams per mažai šviesos, teko pagalvoti, kuo užpildyti ir juos“, – sakė J. Tertelienė.

Per Žiemos sodo-oranžerijos rekonstrukciją neišgyveno ktenantės, kurios negali augti žemesnėje negu 18 laipsnių šilumos temperatūroje, o per statybos darbus gi būta ir žemesnės temperatūros. Figmedį muziejiniškai išrovė savo noru – jis jau nebederėjo, vietoj jo pasodintas sumedėjęs papartis, toks, koks augo ir grafų Tiškevičių laikais, ir apie kurį liudija išlikusios nuotraukos. „Figmedį bandysime pasodinti naują, derantį, kad galėtume apie jį papasakoti ir vaisiais pavaišinti sodo lankytojus“, – apie būsimus planus kalbėjo J. Tertelienė.

Pavyko išsaugoti kaktusus, taip pat vazonuose pasodintus augalus, kurie per renovaciją buvo iškeldinti. Stipriai nukentėjo vijoklinis žalumų Žiemos sode kurian-

tis augalas tetrastigma, kuri, anot Gamtos skyriaus vedėjos, buvo „supykusi“ – vienu momentu pradusi lapus. Tačiau atsigavo, jau žaliuoja ir plečiasi.

Išliko Žiemos sodą visoje Lietuvoje išgarsinę žydintys ir vaisius nokinantys bananai: auga ir į saulę krypsta jų vaikai, muziejiniškai laukia, kada pražys rožiniais žiedais žydintis bananas, viliamasi, kad vaisius ves ir mažieji bananai.

Kaip ir tetrastigma, „papykęs“ buvo ir garsusis nuo pat Žiemos

sodo atkūrimo pradžios 9-ame praėjusio amžiaus dešimtmetyje pasodintas fikusas: dalis jo šakų nudžiūvo, jos buvo išgenėtos, tačiau fikusas jau gaunasi, žaliuoja.

Kaip ir iki, taip ir po renovacijos Žiemos sodo augalus prižiūri 3 darbuotojos: Liuda Kanarskienė, Irma Barkuvienė ir Roma Jonušienė. „Jos turi sukaupusios labai daug patirties, žinių, kas praverčia įsigijus ir naujų augalų“, – gerą žodį moterims skyrė J. Tertelienė.

LIETUVA
VALSTYBINIS ANSAMBLIS

Kovo 22 d. 18:00 val.
Kretingos kultūros centre

PER AMŽIUS

Dainų šventės 100-mečiui
skirta programa

Bilietus platina:
bilietai.lt
TICKET Market
www.ticketmarket.lt

Daugiau informacijos:
ansamblis-lietuva.lt